

N. E. ΜΑΝΤΑΚΗΣ

Διευθυντής

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐπί τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Πειραιῶς καὶ Γερανίου, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛ. ΤΙΜΑΤΑΙ
Ἐν Ἀθήναις ἔτησίαι δρ. Ν. 8.	Βίκτωρ Οὐγὼ (εἰκὼν) — Αἱ Ῥωσίδες Παρθένοι ἢ σκηναὶ τῶν Μηδενιστῶν (συνέχεια). — Ἀπογραφικὰ. — Σαρμάν ἐν τῷ Ἀπόλλωνι — Ἀκτίνες — Ποικίλα. — Γνωστοποιήσεις.	Ἐν Ἀθήναις λεπτά 10.
» » ἔξαμ. » » 5.		» ταῖς ἐπαρχίαις .. » 15.
» ταῖς ἐπαρχ. ἔτησίαι » » 10.		» τῶ ἐξωτερικῶ ... » 25.
» » ἔξαμ. » » 6.		Φύλλα προηγούμενα » 50.
» τῶ ἐξωτερ. ἔτησίαι φρ. 15.		

ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΩ

ΑΙ ΡΩΣΙΔΕΣ ΠΑΡΘΕΝΟΙ*

Η ΣΚΗΝΑΙ ΤΩΝ ΜΗΔΕΝΙΣΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΚΥΑΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Προικισμένοι με μεγάλην δξύννοιαν, ἀπόλυτον λογικὴν, ὁ Ῥώσος ἀπαλλάσσεται ἀποτόμως καὶ ὀλοσχερῶς μονονοῦ τοῦ βάρους τῆς θρησκείας καὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων. Ἐκ

τούτου καὶ τὸ ὄνομα μηδενιστῆς δι' οὐ ἀρέσκονται νὰ καλῶνται οἱ ἀνεξάρτητοι οὔτοι νόες· κυριολεκτικῶς ἔμως ἐν Ῥωσίᾳ δὲν ὑφίσταται μηδενισμὸς. Εἰσὶν οὔτοι φιλόσοφοι, πολιτικοί, ἐλεύθεροι πινυτόφρονες, ἐκλουθοῦντες γενναῖον ἰδανικὸν ἀρχέτυπον· ἡ ἀπελευθέρωσις εἶνε ἡ εὐτυχία τοῦ Ῥωσικοῦ λαοῦ.

Τοσοῦτον κατεδυναστεύθησαν, τόσας δυστυχίας ὑπέστησαν ἀπὸ τόσο μακροῦ χρόνου, ὥστε ἡμιτελῆς ἐλευθερία εἶνε τις εἰρήνεια εἰς αὐτούς, καὶ ἀδυνατοῦν νὰ συγκατανεύσωσιν εἰς αὐτήν. Διὰ τοῦ-

το ἡ Ῥωσσία ποτὲ δὲν θὰ εὐδαιμονηθῆ διότι πάντοτε ἐξωθείται εἰς τὰ σκλα. Τὸ ὑποδαυλίζον αὐτὴν πῦρ δὲν κατασβέννυται μήτε διὰ τοῦ αἵματος, μήτε διὰ τῶν πάγων τῆς Σιβηρίας, μήτε διὰ τῆς ἀσφυκτικῆς ἀτμοσφαιρας τῶν μεταλλείων, μήτε διὰ τῶν φοικαλέων εἰρητῶν.

Ἡ ταραχὴ αὐξάνει ἡσήμεραι. Αἱ μυστικαὶ ἐταιρίαι καὶ αἱ συναθροίσεις, πρό τινος χρόνου λίαν σπανίαι, ἐπ' ἐσγάτων ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ περιελίσουσιν ὅλων σχεδὸν τῶν κοινωνικῶν τάξεων πλῆθυσμός.

Καί ἐν τούτοις τὸ τρίτον τμήμα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ γραφείου συνεκέντρωσε τὴν ἱκανότητά του ἀπῆλθε εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὴν ἀκοήν καὶ τὴν ὄρασίν του ὀξυτέραν. Πῶς, μεθ' ὅλα τὰ ἐνεργητικά, ὅσον καὶ βδελυρὰ μέσα, ὅσα διαθέτει δὲν ἠδυνήθη εἰσέτι νὰ κλείσῃ τοὺς κύκλους τούτους, ν' ἀνακαλύψῃ ὅλας αὐτὰς τὰς μυστικὰς ἐταιρίας νὰ συλλάβῃ καὶ ἀλυσοδέσῃ ὅλους τοὺς συνωμότες; Διότι ἵνα τὸ κατώριον, ἀπυτοῦντο πράκτορες τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας εἰς ἐκάστην οἰκίαν, εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν· ἀλλὰ τότε δὲν εὐρίσκειται οὔτε οἰκογένεια οὔτε οἰκία, ἥτις νὰ μὴ περιελθῇ ἐπικινεσθέντες.

Ὅταν ἡ Βάνδα εἰσῆλθε, εὔρε, πλησίον τραπέζης παρὰ τὴν ὕβραν, καθημένην τὴν Κατίαν καὶ τὸν Ραῦμόνδον, οἵτινες τὴν ἀνέμενον.

Ὁ Ραῦμόνδος ἦτο ὠχρότατος· μάλιστα ὅμως τὴν εἶδε, ζωηρὰ ἐρυθρότης ἐχρωμάτισε τὸ πρόσωπόν του.

— Ἄ! τέλος! ἀνεφώνησε πλησιάζων αὐτήν.

— Τί λοιπόν; εἶπεν ἐκείνη ἐκτεταμένη.

— Πρὸ ἡμισείας ὥρας ἀγωνιάμεν.

— Καὶ διατί;

— Νὰ ἐξέλθῃτε οὕτω μόνη ἐν μέσσει νυκτί;

— Ἐ! καὶ λοιπόν;

— Ἄν σὰς προσέβαλλον!

— Δεῖλὲ καὶ ὀλιγόπιστε! εἶπεν ἡ Βάνδα εἰρωνικῶς. Ἀγωνιζόμενοι πρὸς τὴν ῥωσσοικὴν ἀστυνομίαν καὶ κατισχύοντες αὐτῆς, δὲν κατισχύομεν οὕτω πολλῷ τρομερωτέρου κινδύνου ἢ ἐκείνου μιᾶς νυκτερινῆς ἐπιθέσεως;

— Ἡ ἀφοβία σας μ' ἐκπλήττει,

— Δεισμονεῖτε, κύριε Γάλλε, ὅτι αἱ ῥωσσοίδες γυναῖκες αἰτίνας θέλουσι τὴν ἐπανάστασιν, δὲν ἔχουσιν οὐδὲν κοινὸν μετὰ τὰς παρισιανὰς γριζέττας σας.

— Ἡ ῥωσοῖα δὲν θὰ σωθῇ ἢ ὑφ' ἡμῶν, προσέθεσεν ἡ Κατία· καὶ πρέπει νὰ ἔμεθα ἀντάξια τοῦ ὕψους τῆς ἀποστολῆς μας.

— Ἐχετε δίκαιον, εἶπεν ὁ Ραῦμόνδος· ἀλλὰ τότε ἡ ζωὴ σας εἶνε τι πολὺ τιμὸν, καὶ δι' αὐτὸ παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτραπῇ ὅπως ἐπαγρυνῶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας σας.

— Ὡ! εἶσθε περιποιητικώτατος· ἀλλὰ μήπως δὲν εἶσθε Γάλλος; ἀπεκρίθη ἡ Βάνδα μειδιῶσα. Θὰ τὸ ἐπανορθώσωμεν αὐτό.

Καὶ ταυτόχρονως ἔρριψε πρὸς τὸν Ραῦμόνδον βλέμμα πλήρες εὐγνωμοσύνης καὶ συγκινήσεως.

— Ὑπὸ τὸ βλέμμα τοῦτο, ὁ Ραῦμόνδος, ἀπώλεσε σχεδὸν τὴν ἐτοιμότητά του. Εὐτυχῶς ἤρχισαν πλησιάζοντες οἱ τῆς ὀμηγύρεως ἵνα χαιρετήσωσι

τὴν πριγγήπεσαν, καὶ τοῦτο τὸν ἠνάγκασε ν' ἀνακτήσῃ τὸ πρῶτον ἠθὸς του. Οἱ παριστάμενοι ἐφαίνοντο ἀνήκοντες εἰς πάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις. Οἱ πλείστοι δ' αὐτῶν ἦσαν νέοι. Τινὲς ἔφερον τὸ χωρικὸν φόρεμα, ἄλλοι, πολυκριθμότεροι, τὰ τετριμμένα καὶ ἡμελημένα τῶν σπουδαστῶν ἱμάτια, καὶ ἄλλοι τὸν χιτῶνα τοῦ ἐργάτου. Αἱ γυναῖκες ἦσαν πολυάριθμοι. Πλούσιαι ἢ πτωχαί, μαθήτριάς ἢ εὐγενεῖς, ἦσαν ἐνδεδυμένα μετ' ἀκραν ἀπλότητα. Εἰς ὅλων δὲ τὰ πρόσωπα ἐζωγραφεῖτο ἡ εὐφροσύνη καὶ ἡ ἀπόφραξις.

Ξένος τις ἠθέλην ἐκπλαγῆ βλέπων τὴν ἀνυπόκριτον εὐλοκίαν, ἥτις ἐβασίλευε μετὰ τῶν μελῶν τοῦ κύκλου. Ὁ ἐργάτης ἐκεῖ εὐρίσκειτο εἰς ἀκραν οἰκειότητα μετὰ τοῦ πρίγκηπος· διότι εἰς τὴν συνάθροισίν αὐτῆν εὐρίσκοντο δύο πριγκίπες, ἱκανὸς ἀριθμὸς Ἰσχιμυνηϊκῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς κυβερνήσεως καὶ τρεῖς κληρικοί. Οὐδαμῶς τύπος τίτλων καὶ ἀξιοματῶν παντοῦ ἀπλότης.

Τὴν ἐσπέραν ταύτην συνδιελέγοντο ζωηρῶς περὶ τοῦ συμβάντος τῆς ἡμέρας. Ὁ στρατηγὸς Τρεπώφ, διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, ἐνῶ διέβαιναν ἐκ τῆς φυλακῆς ἐνθα ἐγκλείονται οἱ ὑποκτοὶ πρὸς πρόληψιν τῶν ἐγκλημάτων, παρετήρησε φυλακισμένον τινά, ὅστις ἔστατο πρὸ αὐτοῦ μετὰ τὴν κεφαλὴν κεκαλυμμένην. Εἰς τὴν αὐστηρὰν ἐπιταγὴν του ν' ἀποκαλυφθῇ, ἀπαντᾷ ἡ θετικὴ τοῦ δεσμώτου ἀρνήσις.

Ὁ Τρεπώφ, μανιώδης τότε, διατάσσει νὰ τὸν μαστιγώσωσιν ἑκατοντάκις. Ἐκατὸν ῥαβδισμοὶ διὰ μίαν παράβασιν τύπου εὐγενείας!

Ἄλλ' ὁ καταδικασθεὶς ἐκαλεῖτο Βογαλουβῶφ· ἦτον ἀνθρώπος ἐπικίνδυνος, ὑποπτος ὑπέγραψε τὰ ἄρθρα, ὅσα ἐστὶν ἰσχυρὰ δημοσίᾳ τὰς αἰσχρὰς καταχρήσεις τῶν ἰσχυρῶν, τὰς σκληρότητας τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας, τὰς καταπίσεις τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων. Τοῦτο ἦτο ἀρκετὸν ὅπως τῷ ἐπιβληθῇ ἀτιμωτικὴ ποινὴ.

Ὁ Βογαλουβῶφ ἐτόλμασε ν' ἀντισταθῇ εἰς τὸν Τρεπώφ.

Ἦτο ἥρωας καὶ ὄφειλον νὰ τὸν ἐκδικήσωσι. Ἡ ἀγανάκτησις ἐκορυφώθη πάντων τὰ στόματα ἐφίθυρίζον· ἐκδικητοί!

Μόνη μία γυνὴ δὲν ὠμίλει τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἐν τῷ κύκλῳ. Ἐρειδομένη ἐπὶ τινος τραπέζης, ἐβλεπεν, ἤκουε καὶ ἐμειδία πικρὸν καὶ θλιβερόν μειδίαμα.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν ἀλαμπεῖς, ἀπλανεῖς μᾶλλον ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς, ὅπερ εἰς πρῶτον βλέμμα δὲν ἠθέλην ἐμποιῆσαι αἰσθῆσιν. προσεκτικώτερα ἐρευνα ἠθέλην ἀποκαλύψει τὴν

ὑπαρξίν ἀδαμάστου ἰσχύος, ἢ μᾶλλον ἰσχυρογνωμοσύνης ἐν ταῖς ιδέαις. Εἶχε τὴν χεῖρα πλατείαν, βραχεῖαν καὶ ἐνεργητικὴν.

Ἡ στάσις καὶ ὁ καλλωπισμὸς τῆς ἦσαν πάντα ἀμελεῖς.

Ἡ Κατία Λαβίνσκα, ἰδοῦσα αὐτήν, ἔσπευσε νὰ καθεσθῇ παρὰ τὸ πλευρόν τῆς.

— Πῶς! εἶσθε ὑμεῖς, Βέρα Ζάσουλιτς; εἶνε τόσοσ καιρὸς ἀφ' ὅτου δὲν σὰς ἔχομεν ἴδει.

— Ἐμελέτησα πολὺ· ἔδωκα τὰς ἐξετάσεις μου εἰς τὴν ἰατρικὴν.

— Καὶ τότε.

— Ἐνεγράφη καὶ εἰς τὴν νομικὴν.

— Τίνος ποινῆς, φρονεῖτε ὑμεῖς δέξιον τὸν Τρεπώφ;

— Τοῦ θανάτου;

— Ἄλλ' ἡ δυσκολία ἐγκεῖται πῶς νὰ εὐρωμεν τὸν ἄνδρα, ὅστις ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν.

— Ἐν ἐλλείψει ἀνδρός, δύναται κάλλιστα νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ μία γυνή.

— Τὸ ἀπεφασίζατε ὑμεῖς;

— Ἐάν δὲν τὸ ἔκαμνε κανεὶς.

Καὶ αἱ ἀπαντήσεις ἐδίδοντο διὰ τὸν φωνῆς αὐστηρᾶς ὅσον καὶ σταθερᾶς.

Ἐν τούτοις ἡ Βάνδα εἶχεν ἤδη διηγηθῆ μέρους τοῦ Κλήμη εἰς τὸν Ἀλέξανδρον Λαζαρέφ τὰς δοκιμασίας τῆς μυστικῆς ἐφευρέσεως.

Ἐπεβλήθη σιωπὴ καὶ πάντες εἰσῆλθον, διότι ἐπρόκειτο ν' ἀναγνωσθῇ ἀνταπόκρισις, πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς συναθροίσεως κινούσα. Πρὸ πάντων ἡ θανατικὴ ἐκτέλεσις τοῦ προδότου Νικονύφ ἐνεποίησε ζωηρὰν συγκίνησιν.

— εἶνε πλέον καιρὸς, πράγματι, εἶπεν ὁ Λαζαρέφ νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν κυρίαν οὐσίαν τοῦ πράγματος· ἀρκετὸν καιρὸν μένομεν κερυμμένοι. Ὅταν δὲν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἐξεγερῶμεν τινὰ τοῦ ληθάργου διὰ βροντώδους διεγερτικοῦ ἤχου, δὲν ἀρκεῖ νὰ τῷ ὑποψιθῶμεν τὴν ἀλήθειαν εἰς τὰ ὦτά του. Κατὰ τὴν δίκην τῶν 193, ὁ ἀτρόμητος Μύσκιν καὶ οἱ συνένοχοί του δὲν μᾶς δίδουσιν ἐν καλὸν παράδειγμα; Μόλον ὅτι ἐγίνωσκον τὴν φοβερὰν τιμωρίαν, ἥτις τοῖς ἐπερυλάσσετο, ἐν τούτοις δὲν ἐδίστασαν νὰ ὁμολογήσωσιν μετὰ τόλμης καὶ θάρρους τὰς πεποιθήσεις των. Ὅλοι κατεχόμεθα ὑπὸ εἶδους καταχθονίου δουλείας, ἥτις ἀπὸ τινος χρόνου μᾶς περιήγαγεν εἰς θανάσιμον ἐξευτελισμὸν καὶ θανατηφόρον ἀτονίαν. Ἐκ τοῦ θράσους καὶ μόνου ἐλπίζομεν. Πρέπει νὰ πλήττωμεν τοὺς ἐχθροὺς μας εἰτε διὰ προσβολῶν ἀπροσδοκῆτων καὶ κεραυνοβόλων, ὡς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νικονώφ, εἴτε διὰ τῆς ἀφόβου ἐκδηλώσεως τῶν δογμάτων μας, ὡς ἐπραξεν ὁ Μύσκιν Λοιπὸν· ἐπέστη ἡ ὥρα νὰ γενῶμεν γνω-

στοί, κατάδ' κλοι και σαρκίς, διασαρηνίζοντες ἅμα εἰς τὰ πλήθη και τοὺς ὠθοῦντας ἡμᾶς λόγους. Ὁ Τρεπώφ καταδικάσας τὸν Βογολουβώφ εἰς τὴν ἀτιμωτικὴν ποινὴν, ἐνεκλόαψεν εἰς ἀπανίας ἡμᾶς τὸ στίγμα τῆς ἀτιμώσεως, ὅπερ διὰ τοῦ αἵματος και μόνου δύναται ν' ἀποπλυθῆ.

Ἡ Βέρα Ζάσουλιτζ ἠγέρθη τότε, και, κατισχύουσα τῆς φυσικῆς αὐτῆς δειλίας, εἶπε :

— Ἄλλα δὲν εἶε τοῦτο τὸ μόνον ἔγκλημα τοῦ Τρεπώφ συνεπέα τῶν ἀνεκκλήτων αὐτοῦ διαταγῶν δὲν καταδικώμεθα και δὲν καθαιρῶμεθα ;

— Τὸν εἶδον εἰς τὴν Βαρσοβίαν, προσέθεσεν ἡ Κατία, ὅταν ἦτο τότε γενικὸς ἀρχηγὸς τῆς ἀστυνομίας, κατεδυνάστευε τοὺς πατριώτας, ὡς σήμερον τοὺς κοινῶνιστάς.

— Ὅτ' τὸν ἀφήσωμεν ἀτιμώρητον διὰ τὰ ἔγκλήματά του ταῦτα ; ἐπανέλοθεν ἡ Βέρα.

— Ὅχι ! ὄχι ! ἀνέκραξαν πάντες οἱ συνηγμένοι.

— Λοιπὸν προσέθεσεν ὁ Λαζαρέφ διὰ τόνου φωνῆς σκαίου και ἀποριστικῆς ὁ κληρὸς ὡς ἀναδειξῆ τὸν τιμωρὸν τοῦ μεγάλου ἔγκληματιῦ.

— Θέλω νὰ συγκαταλεχθῶ μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν, εἶπε προβῶσα ἡ Βέρα Ζάσουλιτζ.

Ἐν τούτοις ἕτεροι προτάσεις ἐγένοντο : ἔπρεπε νὰ διασκερθῶσι, νὰ συνεννοθῶσι μετ' ἄλλων κύκλων, και νὰ μάθωσιν εἰδήσεις περὶ αὐτῶν.

Ἀπεχωρίσθησαν λοιπὸν, χωρὶς οὐδὲν ν' ἀπορροίσωσι.

VII

Ὁ πρίγκηψ Κρυλώφ

Ὅταν ἡ Βάνδα και ἡ Κατία εἰσηλθον εἰς τὸ μέγαρόν των, ἦτο τετάρτη πρωῒνῆ ὥρα.

Πρὸς μεγάλην των ἐκπληξιν, ἀντὶ τῆς σιωπῆς και τῆς ἀφαιρείας τῆν ὁποῖαν ἀνέμενον ἐν τῇ ἐπιστροφῇ των, παρατήρησαν πεντοῦ φῶς και κίνησιν. Τί συνέβαινε ;

— Ἄχ ! μπάρινα ! ἀνέκραξεν ὁ θυρωρὸς : ὁ πρίγκηψ εἶνε ὡσάν τρελλός. Ἐμαθεν ὅτι ἡ ὑμετέρα Ἰψηλότης ἐξῆλθε και μᾶς ἐδειρεν ὄλους : θέλει νὰ μᾶς ἀποπέμψῃ διότι σᾶς ἀφήσαμεν νὰ ἐξέλθητε ἐν ἀγνοίᾳ του.

Αἱ δύο νέαι παρετήρουν ἀλλήλας.

— Τί μέλλει γενέσθαι ; Πῶς νὲ παρυσιασθῶμεν τώρα ἐνώπιόν του ;

— Ὁ πρίγκηψ ἠγέρθη ; ἠρώτησεν ἡ Βάνδα.

(1) Τίτλος ἀποδιδόμενος εἰς κόρην ἢ ἀξυγὸν ῥώστου κυρίου.

— Νομίζω ναί και ἐρωτᾷ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀν ἤλθατε.

— Ποῦ εἶνε ;

— Εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς πριγκίπισσας.

— Πρίμενέ με, ἀγαπητὴ Κατία : προτιμῶ νὰ πᾶσ ἐπ' ἐμοῦ μόνος ἡ ὀργή του.

Ἀνῆλθεν ἀπορασιστικῶς τὴν μαρμαρίνην κλίμακα ἥτις ἐφῆρεν εἰς τὸ διαχώρισμά της.

Ὁ πρίγκηψ, ἀκούσας τὸν δοῦπον τῶν βηματῶν τῆς εἶχεν ἀνοίξει τὴν θύραν. Ἦτο κάτωχρος : αἱ δὲ χαρακτηριστικὲς του ἐξηγηρωμένοι ὑπὸ λυσσαλέας ὀργῆς.

— Πόθεν ἐρχεσαι ; τῆ εἶπε διὰ πνιγρᾶς φωνῆς.

— Ἐάν πιτρέπετε, πατέρ μου, δὲν θὰ σᾶς τὸ εἶπω ἢ αὔριον : διότι τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν εἶσθε εἰς κατάστασιν νὰ με ἀκούσητε.

— Ὅμιλοι ἀρέτως ! Τὸ θέλω !

— Ἴνα σᾶς ἀποκριθῶ, δίδον νὰ λάβω τὴν περὶ τούτου ἀδειαν : διότι εἶνε μυστικόν, ὅπερ δὲν ἐνδιέφρει ἐγὲ μόνον.

— Ἀδειαν διὰ νὰ μοὶ ἀποκριθῆς ; Μυστικόν ἀπὸ ἐμέ, τὸν πατέρα σου ; εἶπε πνευματικῶν.

Ἡ Βάνδα ἐξηκολοῦθει νὰ σιωπᾷ.

Ὁ πρίγκηψ προσῆλθε ἐπιληπτικῶς κατόπιν, ὅπως ἐξῆρνε καταστῆλλον τὴν μανίαν του, ἐπράνε τὴν φωνὴν του.

— Γνωρίζεις, κόρη μου, ὅτι σὲ ἀγαπῶ πλείότερον ἀπὸ πᾶν ἄλλο εἰς τὸν κόσμον. Σε παρακαλῶ, μὴ μοὶ ἀθίστασαι : εἶπε μοι, τέκνον μου, πόθεν ἐρχεσαι ;

— Δὲν δύναμαι νὰ ψευσθῶ εἰς τὸν πατέρα μου, ἀπεκρίθη ἡ Βάνδα : πολλῶ μᾶλλον ἡμῶς δὲν δύναμαι ν' ἀποκαλύψω μυστικόν, ὅπερ ὑπεσχέθη νὰ τηρήσω. Σᾶς ἐξορκίζω μὴ μ' ἐρωτᾶτε.

— Ἐχεις ἐρωστὴν, δυστυχῆ ! ἀνέκραξεν ὁ πρίγκηψ.

Και ἐκτύπητε διὰ τοῦ γρόνθου του οὕτως ἰσχυρῶς ἐπὶ τινος τραπέζης, ὥστε τὰ ἐπ' αὐτῆς ἀθύσματα κατεσυντρίβησιν ἀνατιναχθέντα εἰς τὸν ἀέρα.

— Οὕτω θὰ σὲ συντρίβω ἐάν δὲν μοὶ ἀποκριθῆς.

— Ἀνεκρίνατε μέχρι τῆς αὔριου, σᾶς παρακαλῶ θερμῶς, εἶμαι κατάκοπος, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ὑπάγω νὰ κατακλιθῶ.

— Αὐτὸ ἔλειπε ! Ἡ ἐπιπόνησις ἐνός μύθου διὰ νὰ μὴ ὑπακούσῃς. Θέλω νὰ μάθω, και θὰ μάθω, ὅταν σὲ κλείσω εἰς τὸν κοιτῶνα σου.

Εἰς τὴν ἀπειλὴν ταύτην ἡ ἀλαζονεία τῆς Βάνδας ἐπανέστη.

— Κάμετε ὅ,τι σᾶς ἄρεσθ. Δὲν θὰ ὀμιλήσω.

Και μετὰ τῆς ψυχροτέρας ἀπαθείας ἔβη πρὸς τὸν τοῖχον, κρεῖσθη ἐπ' αὐτοῦ και ἐσταύρωσε τοὺς βραχίονάς της.

Παράφορος τότε ἐκ λυσσαλέου μανίας

τῆς ὀργῆς του, ὁ πρίγκηψ, ἐπροχώρησε πρὸς αὐτὴν και τὴν ἐρράπισε.

— Ἔσκόλα ! 1) Μοὺ ἐνθυμίζεις τὴν μητέρα σου. Και ἀν σοῦ ἐργεταί : ἡ ὀρεξις νὰ ἐξέρχου ἀκόμη τὴν νύκτα, θὰ σὲ ἴσω εἰς τὰ σίδ' ρα.

— Ὅπως τὴν μητέρα μου : εἶπεν ἡ Βάνδα, ῥίπτουσα ἐπὶ τοῦ πατρὸς τῆς βλέμμα ὑπερήφανον, στασιώδες και τρομακτικόν ἐν ταύτῳ.

Ὁ πρίγκηψ, μόλις ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας, και ἰδὼν τὸ βλέμμα τῆς θυγατρὸς του, ἀμφεταλαντεύθη πρὸς στιγμὴν, και μετὰ ταῦτα, ὡπαιεὶ τὸν ἐτυφεν ἀνάμνησις τῆς φρικώδους, εἶπε μετὰ φωνῆς ἐντρόμου και ὑποκόφου.

— Ὅπως τὴν μητέρα σου.

Πρὸ τῆς ὑψηλόφρονος και περιφρονητικῆς στάσεως τῆς θυγατρὸς του, ἐκυψεν τὴν κεφαλὴν και ἀπεμακρύνθη.

Ἡ Βάνδα ἔμενε στιγμὰς τινεὶ εἰσέτι ὡς καθελωμένη ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐκ τοῦ ῥαπισματος ὅπερ εἶχε λάβει.

Δὲν ἐτόλμα νὰ προστρέξῃ, ὡς εἰς ἄσουλον, εἰς τὴν καρδίαν της, διότι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ ἄνθρωπος τὸν ὅποιον ἦτον ὑποχρεωμένη νὰ ὀνομάζῃ πατέρα της, δὲν τῆ ἐνέπνευεν ἡ μῖσος και ἀσαστροφὴν. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτον ἡ προσποίηση τοῦ βδελυροῦ κακοῦ.

Μόλις εὔρεθη μόνη, ἐκάλεσε τὴν Κατίαν και ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας της.

— Δὲν ἔχω πλέον ἢ σὲ, ἀγαπητὴ Κατία. Ὁ πατήρ μου συνέτριψεν ἐν τῷ βῆθει τῆς καρδίας μου και τοὺς τελευταίους ἀσθενεῖς δεσμοὺς τῆς ἀγάπης. αἰτινες μὲ ἦνουν μετ' αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὅστις ἐστρεβλωσε και ἐθανάτωσε διὰ βεβάνων τὴν μητέρα μου, ὅστις ἔνα πλεονεκτῆ διαπράττει τὰ αἰσχιστὰ ἔγκλήματα, ὅστις καταδυναστεύει τοὺς πτωχοὺς και ἀσθενεῖς, μ' ἐρράπισεν εἰς τὸ πρόσωπον, ὡς ἀν ἦμην τὸ ἔσχατον τῶν πλασμάτων. . . . Ἄχ ! ἐάν ἦδυνάμην νὰ φύγω, ν' ἀναχωρήσω μετὰ σοῦ !

— Μάλιστα : εἶπεν ἡ Κατία. Φεύγομεν.

— Δὲν δύναμαι τὴν νύκτα μάλιστα ταύτην, ὑπεχρεώθη νὰ μείνω ἐδῶ. Ὑπαγε ν' ἀναπαυθῆς : ὅσο ἀφορᾷ ἐμέ, ὑπερέρω τόσω, ὥστε εἶνε ἀδύνατον νὰ κοιμηθῶ.

— Διὰ τί ὑπὸφέρε ;

— Διότι πρότερον και ἀν ἔκρινα και καταδικάζω τὸν πατέρα μου, τὸ ἠγάπων ὀλίγον εἰσέτι. Μὲ συνέδεε πρὸς αὐτὸν δεσμός, ὅστις ἐστίν ὅτε και μοὶ ἦτο προσφιλές, τρυφερός. Ὁ δεσμὸς οὗτος ἐθαύσθη ὀρμητικῶς και ἀποτόμως. 1-

(4) Μεταφράσθη ὡς ἔχει ἐν τῷ κειμένῳ αὐτολεξεί.

δοῦ διατί ὑποφέρει. Ἄλλ' αὖτις ἐὰν ἔχω ἀναλάβει τὰς δυνάμεις μου.

Ἡ Καρία, βλέπονσα οὕτως ἡ φίλη τῆς ἐπέβλεπε ἐαυτὴν ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς καὶ κρατήσῃ τὰ δάκρυά τῆς, γνωρίζουσα δὲ ὅτι ἀνακούρητος εἶνε ἡ βρῆ τῶν δακρύων εἰς τὸν πάσχοντα, καὶ μὴ θέλουσα νὰ στερήσῃ αὐτὴν ταύτης, ἀπεσφόρη.

VIII

Ἡ ἐρυθρὰ ἐπιστολή

Ὁ αὐτοκράτωρ εἰσῆλθεν εἰς τὰ δώματα τοῦ παρὶ τὴν πρώτην ὥρην μετὰ τὸ μεσονύκτιον, σχεδὸν ταυτοχρόνως μὲ τὴν ἐκ τοῦ χοροῦ ἀναχώρησιν τῆς Βάνδας.

Ὁ Ἀλέξιος Βερνίνης, ἐρρούρει εἰς τὸν ἀντιθάλαμον τοῦ Ἰζάρου.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἀπεμακρόνη τοῦ πλήθους καὶ ἠθέλησε νὰ μείνῃ μόνος.

Μέγας ἐρυθροῦς φάκελλος ἔκριντο ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ἐκαθέσθη ἐπὶ τινος θρονίου, ἔτεινε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ φακέλλου τούτου καὶ ἐφάνη βεβουλισμένος εἰς σύννοον μελέτην.

Ἡ πικρία ἐνυπῆρχεν ἐξωγραφισμένη εἰς τὴν ὠραίαν εὐγενῆ κεφαλὴν του, ἐφ' ἧς ἔκτινον βόλαι συνήθως ἡ ἀγαθότης, εἰς τὸ θλιβερόν βλέμμα του, καὶ τὸ μετὰ λυπῶν συναυξήσασθαι αἰσῶν του. Δι' ἰσχυρᾶς σπαρτωδικῆς κινήσεως ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἐρυθροῦν φάκελλον καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ τὴν ἐξῆς ἀπειλητικὴν ἐπιστολήν.

«Πρὸς τὸν Ἰζάρου.

«Τὸ Ἐπαναστατικὸν Κομιτάτον τῆς Πετροπόλεως.

«Πιστεύεις εἰς τὴν δόξαν σου, εἰς τὴν πδουλικὴν λατρείαν τῶν ὑπηκόων σου, καὶ εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος σου, εἰς αὐτὸ μέλλον τῆς δυναστείας σου.

«Ἄλλ' ἀπχτάται.

«Ἰδοὺ ἡ κλήθεις.

«Ἡ δόξα σου παρήχθη ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ λαοῦ σου· ἡ πολυτέλειά σου ἐκ τῶν ἰδρύτων του καὶ τῆς ἀθλιότητος του· ἡ ἰσχύς σου ἐκ τῆς ἀλαθείας σου· ἀλλὰ ἡ ἰσχύς σου βαίνει ἤδη πρὸς τὸ τέρας τῆς καὶ ἡ δυναστείας σου δὲν ἐθὰ βρασιλεύσῃ ἐν τῷ μέλλοντι.

«Κολακεύεσαι νὰ πιστεύῃς αὐτὸν μεγαλόδωρον διότι ἐχρημάτισες εἰς τοὺς χωρικούς τὴν ἐλευθερίαν. Ἄλλ' ἄρτον αὐτοῖς ἔδωσες;

«Ὁ λαός σου κατεξαντληθεὶς ἐκ τῆς ἐδιπλῆς βρῆς τοῦ ἰδρώτος καὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὰ πάντα ὑποφέρει ἐρηγάζομενος διὰ τὸν συλλεκτην τῶν φόρων, ὅστις τρέπει τὴν περιουκλουσάν σου τῶν εὐγενῶν τάξιν, καὶ τὴν γρηγοροκρατία· ὁ κληρὸς σου τὸν διασφείρει ἐμᾶλλον διὰ τῶν τερατωδῶν πλινῶν

ἔδωσας τῷ μεταδίδοι τοῦ ἀθλίου δὲ κλήρου σου θυμάτα ὠρίσθησαν αἱ ὠραϊαί σου ὑπήκουι.

«Καὶ ὁ λαός σου ἐνεκα τούτου ἀνερχεται καὶ σὲ τὸν ἀσθενῆ καὶ τοὺς αὐθλικούς σου καὶ τὴν μυστικὴν ἀστυνομίαν σου, ἥτις συλλαμβάνει, δικάζει καὶ καταδικάζει τοὺς σημαντικωτέρους καὶ γενναίους ἀνδρας τῆς αὐτοκρατορίας σου.

«Ἐκ τῆς θυρίδος τῶν ἀνακτόρων σου ἀδύνασαι ν' ἀκούσῃς τοὺς στεναγμούς αἰτῶν ἡρώων κούτων, ὡς αἱ ἄλυσσαι εἰσὶν ἐμπεπηγμέναι εἰς τὸν ὑγρὸν τοίχον αὐτῶν βυθιζόμενον εἰς τὰ παγωμένα ὕδατα τοῦ Νέβα. 1)

«Σήμερον ἐγείρονται οἱ ἐκδικηταί, ἡ δὲ συνωμοσία εἶνε πανταχοῦ ἐξελκυσμένη. Συνωμοταὶ ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν μεγάλων σου ὡς καὶ μεταξὺ τοῦ λαοῦ σου, ὅστις, ἐν τέλει, ἔχει συνειδητῶν αὐτῶν δικαιωμάτων του· ὁ στρατός σου πεπίσκει, ὡς καὶ ὁ κληρὸς σου περιέχει συνωμοτίας, ὡς ἐπίσης δὲν λείπουν καὶ ἐκ τῶν αὐλικῶν σου καὶ τῶν ὑψηλοτέρων θεραπόντων σου.

«Ἡ καταιγὶς ἐκρήγνυται, ὁ κεραυνὸς ὁ καταχθόνιος μολάται, θὰ βροντήσῃ καὶ μετ' ὀλίγου, πρόδρομος φρικτοῦ κατακλυσμοῦ, ὅστις θὰ περασῶρ καὶ αὐτὸν θρόνον σου καὶ τὴν δυναστείαν σου καὶ τὴν κυβερνήειαν σου καὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν καὶ σὲ συνασπίζομένων ἀνθυπανκρατοριστικῶν κερήνων εὐγενῶν σου.

«Ἦθεις ἐν μέσον δι' οὐ δύνασαι νὰ προλάβῃς τὴν φρικτὴν καταστροφὴν. Ἡ ἐπαναστάτησιν Σὺ αὐτὸς πρῶτος. Δι' αὐτὴν γῆν εἰς τοὺς ἄγρότας, καὶ εἰς τὸν πλάον σου Σύνταγμα· κατάργησον τὴν μυστικὴν ἀστυνομίαν καὶ ἐρώτησον τότε τὸν λαόν σου ἐν σὲ ἀναγνωρίζῃ ἢ ἢ ἢ ὡς πατέρα του. Καὶ τοιοῦτοτρόπως σῶσεις τὴν πατρίδα σου ἀπὸ τῆς βδέλυγρᾶς φρικταλότητος τοῦ ἐμφυλίου πολέμου.

«Ἀποστείσον τὴν νάρκην σου, ἀπομάκρυνε τοὺς κόλακας αὐλικούς σου, πρᾶξον τέλος κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς καρδίας σου καὶ τῆς δικαιοσύνης.

«Ἢν γενῆ; ὁ πράκτωρ τῆς μεγάλης καὶ τῆς ἀνακινίσεως θὰ ἔχη δικαιώματα ἐπὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ ῥωσικοῦ λαοῦ, ἡ δὲ ἱστορία θὰ σὲ ἀναγράψῃ μετὰ τῶν εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος.»

Ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐπανεπέσεν εἰς τὴν πρώτην του βεβουλην. Ἦκουε μακρόθεν τὴν μουσικὴν τοῦ χοροῦ, τὸν ὕμνον τῶν ἀμαζῶν φερουσῶν τοῦ αὐλικού, οἵτινες, τοῦ κυριάρχου

(1) Τὸ προύριον Πετροποπόλεως εἶνε ἐκτεθειμένος σχεδὸν ἀπέναντι τοῦ Χειμερινοῦ Παλατίου, ἐπὶ τῆς ἐκείθεν ὄχθης τοῦ ποταμοῦ.

ἀναχωρήσαντος, δὲν εἶχον πλέον ἐνδιαφέρον νὰ μένωσι.

Ἦγέρθη, ἐβίβλεψε μέχρι τοῦ παραθύρου, ἐρρούρει ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ Νέβα, καὶ διὰ μέτου τῆς οὐίχλης τῆς ὠχρᾶς κατὸς διαίθε τὰ σκιὰ τείχη τοῦ φρουρίου.

Καὶ ἡ φαντασία του τότε τὸν ἔκαμνε νὰ ἴδῃ θλου; ἐκείνους τοὺς ἥρωας ἀλυσσιθέτους, κατεσκληκῶτες, τρέμοντας ἐκ τοῦ φόβου, κεκλιμένους ἐπὶ ὑγρῶν σπασπειῶν στρωμνῶν, καὶ λοιδορουμένους εἰς ἐπίμετρον παρὰ τῶν φυλασσόντων.

Κατόπιν ἐπανεῆλθεν εἰς τὸ θρονίον του καὶ ἀνέλαβε τὴν προηγουμένην παρά τὴν τράπεζαν θέσιν του, ἐφ' ἧς ἐκεῖτο ἀνικτῆ ἡ ἐρυθρὰ ἐπιστολή.

Τὸ αἶσθημα τῆς ἀδυναμίας του τὸν ἐλύπει καὶ τὸν κατέβληθεν οὕτω.

Καὶ ἐν τούτοις ὁ μονάρχης οὗτος βασιλεύει ἐπὶ τῆς ἀπεραντοτέρας αὐτοκρατορίας τοῦ κόσμου. Ἐβδωμήκοντα ἑκατομμύρια ὑπηκόων σκιάζει τὸ σκῆπτρόν του. Τὸ σῶμα, ἡ ὀφθαλμικὸς κώδιξ, ὀρίζει οὕτω τὸν Ἰζάρου: αὐτοκράτωρ σὺ εἶμις ἡ ἰσχύς ἀπεριόριστος.

Ἡ ῥωσικὴ εἶναι δι' αὐτόν. Δύναται νὰ διανέμῃ τὴν γῆν κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ. Δύναται ν' ἀντλή ἀπλήστως καὶ ἀνεξελέγκτως ἐκ τοῦ δημοσίου θησαυροῦ, νὰ συγγωρῇ, ν' ἀναδιβάξῃ εἰς ἀξιώματα καὶ καθαιρεῖ ἀπ' αὐτῶν μίαν λέξις τοῦ θανάτου νὰ σὲ καταστήσῃ τὸν εὐτυχέστατον τῶν θνητῶν, ὡς ἐπίσης καὶ τὸν ἀθλιέστατον· τί θέλει λοιπὸν καὶ δὲν δύναται νὰ τὸ κατορθώσῃ ὁ ἀνθρώπος οὗτος, ὅστις εἶνε ἡ πληρεστάτη προσωποποιήσις τοῦ αὐτοκρατορικῶς δικαίου;

Ἦθελε νὰ περιτείλῃ τὴν ἰσχύν του, νὰ δώσῃ Σύνταγμα εἰς τὸν λαόν του, νὰ καθάρσῃ τὴν κυβερνητικὴν μηχανὴν ἀπὸ τῆς βρωμερᾶς σκωρίας, ἥτις τὴν παρλύει, καὶ ἐν τῷ σῶματι δὲν δύναται.

Τὸ ἰσχυρότατον αὐτῆς διοργανώσεως, ἥτις ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ῥώσους βαγυάρους νὰ ἀπορροφῶσι τὸν δημοσίον θησαυρόν, συνέστη, παρὰ τὴν θέλησιν του καὶ ἵνα ὑπερασπίζηται τὰ προνόμια τῶν ταῦτα.

Ἐπάλασεν ἐν τούτοις, ἀλλ' ἐξουθενήσεν ἀποτεθαρημένος. Πᾶσα αὐτοῦ ἐνεργητικότητα φαίνεται ἀπορρορηθεῖσα ὑπὸ τῆς μεγάλης πράξεως τῆς χειραφετήσεως, ἐνεκα τῆς ὁποίας διεκινδύνευσε τὸν θρόνον του· διότι οἱ εὐγενεῖς, οὗς κατέστρεψεν ἡ χειρκατέστις τῶν δούλων, ἠνικνωθήσαν ἐρωμένως εἰς τοῦτο.

Ὁ δεσπότης οὗτος, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀποίου ἡ τύχη τῆς γεννήσεως ἔθετο τὸ πνίσιχρον, εἶνε ἀνθρώπος εἰλικρινῶς ἐλευθέρως, ἀλλ' ἀσθενοῦς βουλήσεως.

Δὲν διοικεῖ πλέον ἀλλ' ἀσθενοῦς βουλήσεως,

Δὲν διοικεῖ πλέον αὐτός, ἀλλ' οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ ἀυλοκοί του.

Ἐνίοτε, ὡσάντις ὁ Θόρυβος τῆς κοινωνίας δι' ἀδίκημά τι τῆς πολιτείας, κατορθοῖ νὰ φθάσῃ μέχρι τῶν ὠτων του, θέλει νὰ τὸ ἐπανορθώσῃ. Δίδε διαταγὰς, αἵτινες ὁμως μένουσιν ἀνεκτέλεστοι.

— Ἐξοκολοῦθεὶ ὑπερτάμενον τὸ ἐπαναστατικὸν αὐτὸ κομιτάτον; ἤρώτη ἑκὺν τὸν ὁ Γαῖρος. Αὐτοὶ ἴσως εἶνε τρελλοί... Ἐν τούτοις λέγουσιν ἀλήθειαν: Ἄπει λούμαι ἀπὸ ἄλλο 93! 93! δι' οὗ θὰ γείνω καὶ ἐγὼ Λουδοβίκος XVI... Ὡς ἐγώ, καὶ ὁ Λουδοβίκος XVI ἡγάπα εὐλικρινῶς τὸν λαόν του· ἀλλ' ὡς ἐγώ, δὲν εἶχε τὴν βόμην νὰ συντρίψῃ τὰς θελήσεις τῶν περὶ αὐτῶν.

Ἐν τούτοις δὲν κἀμὶ νὰ πράξω ὅ,τι μοὶ ζητοῦσι καὶ νὰ προλάβω τὸν ὄλεθρον. Ὁ Γορτσακώφ θ' ἀντιστῇ, ἀλλ' ὁ Βαλονιέρ θὰ μὲ βοήθῃσῃ. Ἐάν ἤθελον...

Κατόπιν ἀνυψῶν ἐκ νέου τὴν κεφαλὴν.

— Θέλω! εἶπεν ὑψηλοφώνως, καὶ θὰ ἐξασφαλίσω ἀσφαλτέστερον οὕτω τὸ μέλλον τῆς δυναστείας μου ἢ διὰ τῶν κητακτῆσεων. Ναί! θὰ κἀμὶ τὴν ἐπανάστασιν αὐτὴν ἐγώ, παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ Γορτσακώφ, Σουβαλώφ, Ἀδαλβέρτου...

Ἄλλὰ πῶς; Ὅθι κηταστρέψω ὅλους αὐτοὺς τοὺς καλοὺς θεράποντας, οἵτινες ἐθυσίωσαν τὴν ὑπαρξίν των ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μου, διὰ τὴν δόξαν μου;... Καὶ τί σπμκίνουσιν ὀλιγαριθμοὶ ὀλοφρόνοι, μεταξὺ τῶν ὀπαδῶν ἰδέας τὴν ὀμεγάλην, πρὸ τῆς εὐτυχίας, τῆς εὐημερίας, τῆς ἀνυψώσεως ἐνὸς ἔθνους; Ἐδῶσα τὴν χερσφάτησιν διότι δὲν ἤθελον νὰ βασιλεύσω λαοῦ εὐρώτων· θὰ κἀμὶ τὴν ἐπανάστασιν αὐτὴν τὴν ἀνακκινιστικὴν ἵδοι δὲν θέλω νὰ βασιλεύω λαοῦ ἀμαθοῦς καὶ λιμεκτονοῦντος· τὸ θέλω καὶ θὰ τὸ πράξω, καὶ ἂν ἀκουῇ ἤθελε μοὶ ἀντιστοιχίσει τὸν θρόνον μου. Ἐκκμὲ μορφασμὸν κόπώσεως καὶ ἀπογοητεύσεως.

— Ἄλλὰ λέγουσιν ὅτι συνωμῶται ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν εὐγενῶν μου, ὡς καὶ ἐντὸς ἀκόμη τῶν ἀνακτόρων μου.

Ἐκρουσε τὸν κῶδωνα καὶ εἰσῆλθεν ὁ Βερενίνης.

— Ἐάν ἤρώτων τὸν νέον τούτον, ὅστις μοὶ εἶνε τὴν ἀφοσιωμένον, ἐσκέφθη ὁ αὐτοκράτωρ.

— Ἀγαπητέ μοι Ἀλέξιε, τῷ εἶπε, διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης μανθάνω ὅτι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἀνακτόρων μου ὑπάρχουσι συνωμῶται, ἐπιβουλεύμενοι τὴν κυβέρνησίν μου, καὶ πιθανὸν καὶ τὴν ζωὴν μου.

Ὁ νέος ὑποπιστῆς ἐγένετο ὡς λείψανον.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἦτο τὴν ὀμακρὰν του, ὥστε κατ' εὐτυχίαν του δὲν ἠδυνήθη

νὰ παρῆσθῃ τὴν θανάσιμον ὀχρότητα του

— Ἐκκμὲ καμμίαν ἀνακκλυφίν; Σὺς ἐκκμὲν καμμίαν πρότασιν;

— Ὅχι, μὲγτλειότατε, ἐπεκρίνατο ὁ Βερενίνης μετὰ φωνῆς οὕτω τρεμούσης καὶ παραλελυμένης, ὥστε ὁ αὐτοκράτωρ ἐστῆσεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ βλέμμα του.

— Εἶθε ὀχρότατος. Πάσχετε, φίλε μου;

— Ποσῶς; ἀλλ' ἐκείνο τὸ ὀποῖον ἐμακθον παρὰ τῆς ὀμετέρας Μεγαλειότητος.

— Γνωρίζω τέκνον μου τὴν ἀφοσιώσιν σας· τὴν ἀγάπην σας πρὸς ἐμέ. Ἄλλὰ δὲν ὀποπτεύεσθέ τινα; Ἰδῶμεν ἀναζητήσατε ὀλίγον.

— Οὐδέτις· διότι οὐδέτις ὑπάρχει ἐνταῦθα ὀ μὴ ὀπερπληρωθῆς τιμῶν, πλούτου καὶ ἀγαθῶν ὑπὸ τῆς ὀμετέρας Μεγαλειότητος.

— Εἶνε ἀληθῆς, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ μειδιῶν θλιβερώς. Ἄλλ' ἡ ἀχαριστία, ἀχαρητῆ Ἀλέξιε, εἶνε ἡ ἀνεξαρτησία τῆς κηρδίας· καὶ σήμερον ἡ ἀνεξαρτησία εἶνε τοῦ συρμού...

— Ὑποθετίτε...

— Δὲν πιστεύω... φεῦ! ἡ εἰς τὰς ἀφοσιώσεις τὰς ἐνεκα φόβου ἢ τὰς ἐνεκα ἐλπίδος νέων εὐεργεσιῶν. Ὁ ἀνηγνωρίσῃς ὡς ἐγώ, ὀταν ἀποκτίσῃς πείρην τῶν τοῦ κόσμου, ὀτι ἡ ἀνθρωπότης εἶναι ἀχάριστος.

— Ἡ ἀνθρωπότης ὀχι, νομίζω ἡ κοινωνία.

— Ἄλλὰ ἀόρα ἴσα ἴσα ὀμιλεῖς ὡς μηδενιστῆς. Ἡ κοινωνία, οἱ κοινωνιστάι δὲν ἀκούει τις ἡ αὐτὰς τὰς λέξεις μόνον. Γνωρίζεις μηδενιστὰς;

Ὁ Βερενίνης ἐταράχθη.

— Μὴ ὀποπτεύεται ἡ ὀμετέρα Μεγαλειότης; ἐψιθύρισε.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἀφῆκε στεναγκμόν.

— Ὅχι, Βερενίνη, δὲν σὲ ὀποπτεύομαι. Ὁ πητῆρ σου μοὶ ἦτο εἰς ἀκρον ἀφοσιωμένον καὶ τὸν κατέστηλα πλούσιον. Εἶσαι φίλος τῶν υἱῶν μου, καὶ τὸ σμφῆρον σου εἶναι νὰ μοὶ ἦσαι πιστός.

Συνέχεια εἰς τὸ προσεχῆ.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ 1879

Πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν
Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὀποβάλλω

ὑπ' ὀψιν Ὑμῶν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπογραφῆς τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου καὶ τῶν δημοτῶν αὐτοῦ, τῆς διεξαγωγῆς συνεπείᾳ τοῦ ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1878 Β. Διατάγματος.

Καὶ ἡ νέα αὐτὴ ἀπογραφή διεξήχθη κατὰ τὸ αὐτὸ σύστημα ἐκείνης τοῦ ἔτους 1870, ἥτοι περιέλαβεν ἀπαντα ἀνεξαίρετως τὰ ἐν τινι δήμῳ εὐρισκόμενα ἄτομα κατὰ τὸν χρόνον τῆς διεξαγωγῆς αὐτῆς, εἴτε ταῦτα ἦσαν Δημόται τοῦ Δήμου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὀποῖου ἀπεγράφοντο, ἢ ἑτεροδημόται ἢ ἀλλοδαποί.

Κατὰ γενικὸν κανόνα ἡ ἀπογραφή ἐνηργήθη συγχρόνως εἰς ἀπαντας τοὺς Δήμους καὶ δι' ἀπογραφικῶν Ἐπιτροπῶν. Ἐξαιρέσεις τούτου ἐγένετο α) διὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ἐν ἣ ἡ ἀπογραφή ἐγένετο ἐπὶ ἰδίῶν δελτιῶν διανεμηθέντων κατ' οἰκογενείας καὶ διεξήχθη ἐντὸς τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς· β) διὰ τοὺς ἀνδρας τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης οἵτινες ἀπεγράφθησαν παρὰ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν· γ) διὰ τοὺς εἰς τὴν ἀκτοπλοῖαν καὶ ἀλιεῖαν ἀσχολουμένους καὶ τοὺς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ταξειδεύοντας ναυτικούς, ἀπογραφέντων τῶν μὲν πρώτων παρὰ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς τοῦ λιμένος ἐν ᾧ εὐρέθησαν παρόντες κατὰ τὸν χρόνον τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἀπογραφῆς, τῶν δὲ δευτέρων παρὰ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς τοῦ λιμένος ἐνθα ἐναυτολογήθησαν καὶ ἐξ οὗ ἀνεχώρησαν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν τὰ φέροντα αὐτοὺς πλοῖα· δ) διὰ τὰς Μονὰς, τὰ ἐκπαιδευτήρια, τὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα, τὰ ξενοδοχεῖα, τὰ ἐργαστάσια, ἀπογραφέντων τῶν ἐν αὐτοῖς παρὰ τῶν προϊσταμένων ἢ διευθυντῶν ἐκάστου τῶν καταστημάτων τούτων· ε) διὰ τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς, ὧν ἡ ἀπογραφή ἐγένετο παρὰ τῆς ἀρμοδίας Διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῆς ἀπογραφῆς ἐπρόκειτο νὰ ἐξασκρῖβωθῇ ὀχι μόνον ὁ πραγματικὸς πληθυσμὸς τοῦ Κράτους, δηλαδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τοῖς δήμοις τοῦ Κράτους κατοίκων, ἀλλὰ καὶ ὁ νόμιμὸς αὐτῶν πληθυσμὸς ἥτοι ὁ ἀριθμὸς τῶς δημοτῶν ἐκάστου δήμου, μεταξὺ τῶν διαφόρων πληροφοριῶν τῶν παρ' ἐκάντου ἀτόμου ζητουμένων κατὰ τὴν ἀπογραφὴν αὐτῶν ἐζητεῖτο κατὰ πρῶτιστον λόγον καὶ ἡ δημοτικότης αὐτοῦ ἥτοι τὸ ὄνομα τοῦ δήμου ἐν ᾧ ἦτο καὶ ταγεγραμμένος δημοτῆς. Ἡ πληροφορία αὐτὴ, ἢν ἡ ἑλλησῖς δημοτολογίῶν ἐπιβάλλει τῇ ἀπογραφῇ, ἦτο τὸ μόνον στοιχεῖον πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ ἐκάστου Δήμου καὶ σύνταξιν